

Raport o kulturze w Wejherowie (wersja łatwa do czytania)

Wstęp – o czym jest ten raport?

- Ten raport powstał w 2025 roku.
- Zrobiło go Wejherowskie Centrum Kultury.
- Projekt nazywa się „**Kulturalne horyzonty Wejherowa – kurs na współpracę**”.
- Raport powstał w ramach programu **Dom Kultury+**.
- Celem raportu było sprawdzenie:
 - co ludzie w Wejherowie myślą o kulturze,
 - co ich interesuje,
 - co można poprawić.

Ten raport nie tylko mówi o potrzebach mieszkańców.

Pomaga też instytucjom kultury pracować razem z ludźmi.

Chodzi o to, żeby:

- **ludzie i domy kultury** współpracowali,
 - **każdy mógł mieć wpływ** na to, jaka jest kultura w mieście,
 - **więcej osób mogło brać udział** w wydarzeniach kulturalnych.
-

Jak robiono badania?

Badania trwały od maja do czerwca 2025 roku.

Zajmowali się nimi:

- pracownicy Wejherowskiego Centrum Kultury,
- badaczkę specjalizującą się w pracy z ludźmi.

Jak zbierano informacje:

- rozmawiano z:
 - młodzieżą,
 - seniorami,
 - rodzicami małych dzieci,
- zrobiono warsztaty z młodzieżą (rysowanie pomysłów, burze mózgów, mapowanie),
- zorganizowano **spacery po mieście** – żeby zobaczyć ważne miejsca kultury,
- odbyło się **duże spotkanie** dla wszystkich chętnych,
- w WCK ustawiono **instalację z latarnią morską i papierowymi łódkami** – 40 osób zapisało na nich swoje pomysły,
- zrobiono też **ankietę** – wzięło w niej udział 120 osób.

Dzięki temu zebrano opinie od młodzieży, osób starszych i rodziców małych dzieci.

To pomogło stworzyć tzw. **persony** – czyli przykładowe opisy takich osób.

Ilu ludzi mieszka w Wejherowie?

- Na koniec 2024 roku w Wejherowie mieszkało **ponad 41 tysięcy osób**.
 - Liczba mieszkańców **powoli maleje**.
 - Dzieje się tak, ponieważ:
 - rodzi się mniej dzieci,
 - młode rodziny przeprowadzają się do wsi pod miastem,
 - nie wszyscy nowi mieszkańcy (np. z Ukrainy) wypełniają ten spadek.
-

Co to znaczy dla kultury?

Zmiana w liczbie mieszkańców	Co się dzieje?	Co można zrobić?
Społeczeństwo się starzeje	Więcej seniorów	Organizować wydarzenia dla starszych ludzi w ciągu dnia
Mniej dzieci	Mniej imprez dziecięcych	Działać w internecie, rozmawiać z młodymi
Przeprowadzki do wsi	Ludzie korzystają z miasta, ale mieszkają poza nim	Robić wydarzenia dostępne komunikacyjnie
Nowi mieszkańcy (np. z Ukrainy)	Potrzeba integracji	Pokazywać kulturę lokalną i kaszubską, robić festiwale

Kultura w cieniu Trójmiasta

- Wejherowo leży blisko dużych miast: Gdańska, Gdyni i Sopotu.
 - Ludzie z Wejherowa często jeżdżą tam na koncerty, do kina i na wystawy.
 - Ale Wejherowo **ma też swoją kulturę i buduje własną tożsamość**.
 - Warto rozwijać ofertę w mieście, żeby ludzie chcieli zostać na miejscu.
-

Kaszubska kultura i duma lokalna

- W Wejherowie ludzie **czują się związani z Kaszubami**.
- Kaszubska kultura jest obecna w:
 - języku,
 - muzyce,
 - sztuce,
 - tradycjach.
- Mieszkańcy są dumni z tego dziedzictwa.
- Regionalizm nie oznacza „starego” – może być **nowoczesny i ciekawy**.

Młodzież po godzinach – co robią młodzi w wolnym czasie?

Zobaczmy, jak młodzież spędza wolny czas (na podstawie ankiety):

Aktywność	Przykłady	Jaki procent osób bierze udział
Odpoczynek	Spanie, jedzenie, leżenie, podróże	25%
Spotkania	Rozmowy, spotkania, słuchanie muzyki	20%
Media	TikTok, gry, filmy, telefon	20%
Nauka	Nauka, książki, manga, historia	15%
Twórczość	Rysowanie, śpiew, gra na gitarze	10%
Ruch	Bieganie, rower, spacer, sport	10%

Co to mówi o młodzieży?

- Młodzi **potrzebują twórczości** – chcą się wyrażać przez rysowanie, muzykę, filmy.
- Spędzają dużo czasu w internecie – warto to wykorzystać w kulturze.
- Chętnie tworzą własne rzeczy: podcasty, filmy, memy.
- Lubią czytać – nie tylko książki, ale też mangę i historię.
- Cenią relacje i rozmowy – ważna jest dla nich wspólnota.
- Potrzebują też odpoczynku – niektórym brakuje bezpiecznych, spokojnych miejsc.

Co to znaczy dla instytucji kultury?

Instytucje kultury powinny:

- organizować **warsztaty muzyczne, plastyczne i medialne**,
 - wykorzystywać **internet i media społecznościowe**,
 - tworzyć **miejsca do odpoczynku i rozmów**,
 - wspierać **inicjatywy młodzieżowe** – np. kluby dyskusyjne, grupy filmowe,
 - organizować **działania w przestrzeni miejskiej** – np. teatr uliczny, murale, gry terenowe.
-

Co młodzi myślą o kulturze?

Młodzież kojarzy kulturę z:

- sztuką: film, teatr, śpiew, malowanie, komiks,
- internetem: TikTok, Instagram, memy, influencerzy,
- tożsamością: tradycja, regionalizm, języki, społeczeństwo,

- wolnością: styl, subkultury, alternatywa.

To pokazuje, że:

- kultura dla młodych to coś szerokiego,
 - łączy się z **emocjami i przynależnością**,
 - młodzi chcą **tworzyć kulturę po swojemu**.
-

Przestrzeń dla młodzieży

Młodzi z Wejherowa lubią miejsca takie jak:

- McDonald's, Kalwaria, deptak, park Majkowskiego,
- siłownię, boiska, centrum handlowe, kebabownię,
- SKM, „u babci”, „u znajomych”.

Często po prostu się „szwendają” – to ich sposób bycia w mieście.
Te miejsca są dla nich ważne, bo:

- są dostępne,
 - dają swobodę,
 - są nieformalne.
-

Co można z tym zrobić?

- Włączać młodzież do **tworzenia kultury w tych miejscach**.
- Organizować:
 - warsztaty w parku,
 - akcje uliczne,
 - koncerty na deptaku,
 - mikrorezydencje (czyli małe działania artystyczne),
- Tworzyć **mapy emocji miasta** – co młodzi czują w różnych miejscach.

Dorośli i kultura – co robią, co lubią?

Zbadano dwie grupy wiekowe:

- osoby w wieku **25–39 lat**,
- osoby w wieku **40–59 lat**.

Grupa 25–39 lat:

- Czego szukają w kulturze?

- rozrywki i relaksu,
 - możliwości rozwijania się,
 - spotkań z rodziną i znajomymi.
 - Co im przeszkadza?
 - brak czasu,
 - za drogie bilety,
 - brak informacji o wydarzeniach.
 - Co lubią robić?
 - chodzić na koncerty,
 - brać udział w warsztatach,
 - spotykać się z ludźmi.
-

Grupa 40–59 lat:

- Czego szukają w kulturze?
 - rozrywki i relaksu,
 - poznawania nowych ludzi,
 - rozwijania zainteresowań.
 - Co im przeszkadza?
 - finanse, czas, transport,
 - godziny wydarzeń niedopasowane do ich rytmu dnia.
 - Co lubią?
 - teatr, koncerty, spotkania,
 - działania wspólnotowe i edukacyjne.
-

Wspólne wnioski:

- Wydarzenia powinny:
 - być **elastyczne czasowo** (popołudnia, weekendy),
 - mieć **element rozrywki i nauki**,
 - być **przyjazne dla rodzin**.
-

Ankieta – co jeszcze pokazała?

- Ludzie w Wejherowie lubią:
 - muzykę, filmy, teatr, literaturę,
 - gotowanie, rękodzieło, fotografię, historię lokalną.
- Chcą:
 - **kina z rozmową po seansie**,
 - **warsztatów i działań rodzinnych**,
 - **wspólnych działań sąsiedzkich**,

- więcej wydarzeń na świeżym powietrzu.

Kim są mieszkańcy? (Persony)

Kuba – 17 lat

- Lubi muzykę, internet, spotkania z rówieśnikami.
- Brakuje mu działań dla młodych.
- Szuka: inspiracji, rozrywki, miejsca, gdzie mógłby być sobą.
- Używa TikToka i Instagrama.

Jak mu pomóc brać udział w kulturze?

- Stworzyć **klub kultury młodzieżowej**,
- Organizować wydarzenia z młodymi jako współtwórcami,
- Promować przez media społecznościowe.

Pani Maria – 68 lat

- Emerytka, lubi teatr, książki i spacerować.
- Mieszka sama, chce się spotykać z ludźmi.
- Nie zawsze zna aktualną ofertę.
- Ma ograniczony budżet.

Jak jej pomóc brać udział w kulturze?

- Poranne koncerty i „kulturalne środy”,
- Kluby seniora i spacerować z przewodnikiem,
- Dobra informacja (plakaty, kontakt osobisty),
- Możliwość transportu na wydarzenia.

Ania – 31 lat

- Mama małego dziecka.
- Szuka wydarzeń rodzinnych,
- Chce rozwoju i kontaktu z innymi dorosłymi.
- Ma mało czasu, zależy od rytmu dziecka.

Jak jej pomóc brać udział w kulturze?

- Warsztaty „dziecko bawi się – mama tworzy”,
 - Zajęcia w ciągu dnia, przyjazne dla rodziców,
 - Miejsca z kąciakiem zabaw,
 - Promocja przez żłobki, grupy rodziców.
-

Rekomendacje – co warto robić?

Elastyczne działania w różnych miejscach

- Organizować wydarzenia:
 - w parkach, na deptakach, na osiedlach,
 - blisko ludzi i codzienności.

Niskie progi, różne formy

- Łączyć:
 - rozrywkę i naukę,
 - relaks i wspólne działanie,
- Przykłady:
 - maratony filmowe z rozmową,
 - festyny osiedlowe,
 - warsztaty rodzinne.

Współtworzenie z mieszkańcami

- Tworzyć:
 - młodzieżowe rady,
 - grupy senioralne,
 - wolontariat rodzinny,
 - kluby sąsiedzkie.

Dobra komunikacja

- Działać w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram, TikTok,
- Ale też przez:
 - plakaty, prasę lokalną, rozmowy osobiste.

Usuwanie barier

- Wydarzenia w ciągu dnia (dla seniorów, rodziców),
- Tanie lub darmowe bilety,
- Karnety rodzinne, dni otwarte,
- Ułatwienia transportowe.

Kultura lokalna i kaszubska

- łączyć kaszubskie tradycje z nowoczesnością,
- Przykłady:
 - warsztaty rękodzieła w plenerze,
 - koncerty folkowe,
 - projekty z literaturą i technologią.

Współpraca i sieci

- Wspólne działania z:
 - NGO, szkołami, uczelniami, firmami,
 - Samorządem lokalnym.
 - Wspólne planowanie, dzielenie się przestrzenią i sprzętem.
-

Podsumowanie

Wejherowo ma **duży potencjał kulturalny**.

Mieszkańcy chcą uczestniczyć w kulturze – jeśli:

- czują się zaproszeni,
- mają realny wpływ,
- wydarzenia są dostępne i dobrze zorganizowane.

Kultura w Wejherowie może być:

- tworzona razem z mieszkańcami,
- blisko codzienności,
- łącząca ludzi, tradycję i nowoczesność.